

TISKOVÁ ZPRÁVA
OSTRAVA 14. ledna 2024

**Činohra Národního divadla moravskoslezského uvede
V ČESKÉ PREMIÉRE KOMEDIÁLNÍ DRAMA NEILA SIMONA ZTRACENI V YONKERS**

Činohra Národního divadla moravskoslezského zkouší pod vedením režiséra Janusze Klimszy na jevišti Divadla Antonína Dvořáka komediální drama nejúspěšnějšího amerického dramatika a scenáristy **Neila Simona** (1927–2018) s názvem **ZTRACENI V YONKERS**. Hru s podtitulem *A která rodina je normální?* **uvidí čeští diváci vůbec poprvé**. Režisér oslovil pro překlad Pavla Dominika a premiéra bude 20. ledna.

Příběh vynuceného soužití dvou dospívajících chlapců s jejich drsnou babičkou, excentrickou tetou a strýcem je o hledání osobní svobody, o dospívání, o lidech, kteří zraňují druhé, protože se jinak neumí bránit světu, který je daleko brutálnější a cyničtější než oni sami. Děj začíná v létě roku 1942. Autorovi vyneslo dílo v roce 1991 jeho druhou Cenu Tony za nejlepší hru a také prestižní Pulitzerovu cenu za drama. „Ztraceni v Yonkers jsou mojí oblíbenou hrou především proto, že si myslím, že je to moje nejhlubší hra. A přitom vůbec není autobiografická. Ale všechny postavy mají svůj předobraz v konkrétních lidech, které jsem v životě potkal,“ **řekl Neil Simon v jednom z rozhovorů**. „Při psaní jsem si vzpomněl na chlapce z našeho sousedství, kterému bylo kolem třinácti a byl postižený; jeho otec si pro něho vždy přišel až ven, bil ho na ulici a říkal mu: ‚Říkal jsem ti jasně, že večere je přesně v 18 hodin!‘ A ten chlapec plakal, jako by mu bylo šest,“ prozradil Neil Simon.

„Přesto, že autorovy hry obsahují konkrétní vzpomínky a zeměpisné či historické konotace, zůstávají srozumitelné pro kohokoli z nás. Lidsky srozumitelné. Vypráví totiž o univerzálních problémech a situacích, které zažíváme i my, vzdálení více než 6 500 km od New Yorku. Je vůbec možné zapomenout na okamžiky, kdy jsme se poprvé postavili autoritě, kdy jsme ve druhém člověku našli vzor, kdy jsme se odmítli smířit s daností vztahů kolem nás?“ píše v programu k naší inscenaci **dramaturg Norbert Závodský**. „Oba chlapci z příběhu – třináctiletý Arty i patnáctiletý Jay – musejí velmi brzy dospět, ale zásadní roli v tomto procesu zdaleka nehraje pouze jejich věk. Dospělým se stáváš, až když ztratíš to, co opravdu miluješ. A těch ztracených věcí je ve hře celá řada. Od milované osoby přes světový mír až po iluze o bezstarostném dětství. Nic z toho se již nedá vrátit a právě v přijetí té nenávratnosti je velká bolest i naděje zároveň,“ přibližuje dále Norbert Závodský.

Režisér Janusz Klimsza soudí, že „Ztraceni v Yonkers nejsou běžná ‚broadwayovka‘, kterých byl Simon mistrem, v jistém ohledu i zakladatelem žánru. Je tu znát Simonův rukopis, řetězení

Šárka Swiderová
Tisková mluvčí a PR

NÁRODNÍ DIVADLO MORAVSKOSLEZSKÉ
příspěvková organizace statutárního města Ostrava
Čs. legií 148/14, 701 04 Ostrava
GSM: +420 604 238 789
E-mail: sarka.swiderova@ndm.cz
www.ndm.cz

bonmotů, několikapatrové pointy, ale vztahuje se více k proměně společenské i lidské krize v příležitost, která byla využita. K oněm malým vítězstvím, které promění život z očištěnce v kvetoucí zahradu“. Překladatele Pavla Dominika si hra podmanila: „Některé scény, či spíše monology mě naprosto uchvátily. A dojaly. Nezapomínejme na axiom: Neil Simon je světový autor, skvělý dramatik s neuvěřitelnou invencí a dokonale zvládnutým řemeslem. Proto by nemělo překvapovat, že zvládal nejen čisté komedie, ale že byl schopen napsat i skvostně strukturovanou tragédii s komediálními prvky. Která nejen vypráví příběh, ale zároveň vznáší nadčasové otázky.“

V rolích chlapců se objeví Vít Roleček a Robert Finta, babičku hraje Alena Sasínová-Polarczyk, excentrickou tetu Bellu Kamila Janovičová, strýce František Strnad a druhou tetu Gertu Sabina Muchová. Scénu vytvořil Michal Srovnal, kostýmy Marcela Lysáčková.

„Lidé objevující se v Simonových hrách jsou frustrovaní, někdy téměř neurotičtí, ale pořád se snaží svým problémům postavit čelem a hledat jejich řešení. Jsou inteligentní a vnímaví, jejich jádrem je emocionální střet. Neil Simon obdařil své postavy velkou dávkou jemného humoru a jiskřivé ironie, aby svůj boj dokázaly zvládnout. Ne nadarmo je právě on s více než třemi desítkami her a téměř stejným počtem filmových scénářů nejúspěšnějším americkým dramatikem v historii a zároveň po Shakespearovi nejuváděnějším autorem na amerických jevištích,“ uzavřel Norbert Závodský.

Neil Simon je podepsán i pod scénářem filmu podle hry, která nyní v Ostravě vyhlíží své diváky – film z roku 1993 byl uváděn pod českým názvem *Ztraceni navždy*. V minulých letech uvedla činohra NDM například Simonovy komediální hry s názvem *Hodný pan doktor* nebo *Apartmá v hotelu Plaza*.

Šárka Swiderová
Tisková mluvčí a PR

NÁRODNÍ DIVADLO MORAVSKOSLEZSKÉ
příspěvková organizace statutárního města Ostrava
Čs. legií 148/14, 701 04 Ostrava
GSM: +420 604 238 789
E-mail: sarka.swiderova@ndm.cz
www.ndm.cz